nationale retsorden og økonomi som begrundelse for at undlade at opfylde sine forpligtelser ifølge fællesskabsretten.

3. Selv i tilfælde, hvor et traktatbrud, som en medlemsstat ifølge Kommissionen har begået, bringes til ophør efter den frist, der er fastsat af Kommissionen i henhold til artikel 169, stk. 2, er der stadig knyttet interesse til sagens forfølgning med henblik på at fastsætte grundlaget for det ansvar, som en medlemsstat på grund af sin passivitet kan pådrage sig over for blandt andet private.

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT PIETER VERLOREN VAN THEMAAT

fremsat den 11. december 1985 *

Høje Domstol.

1. Sagens genstand

I sag 309/84 har Kommissionen nedlagt påstand om,

— at det statueres, at Den italienske Republik har undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den i henhold til EØF-traktaten, idet den har forsinket udbetalingen af præmier, der skal ydes i medfør af den ved forordning nr. 456/80 indførte ordning, og

— at Den italienske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Den italienske Republik har nedlagt påstand om,

— at det statueres, at sagen er blevet genstandsløs, for så vidt angår den over for Italien påtalte overtrædelse vedrørende præmierne for vinproduktionsårene 1980/81 og 1981/82, og

— at sagen i øvrigt afvises, for så vidt den — ifølge Kommissionens nærmere oplysninger — vedrører præmier for de følgende produktionsår.

2. Sagens retlige baggrund

I sine bestræbelser for yderligere at nedbringe Fællesskabets vindyrkningskapacitet indførte Rådet ved forordning nr. 456/80 en særlig ordning, hvorefter der ydes præmier for midlertidig og endelig nedlæggelse af visse vinarealer samt præmier for afkald på genbeplantning.

Ifølge artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 456/80 skal ansøgninger om præmier inden den 31. december, der følger efter begyndelsen af vinproduktionsåret, indgives til de af medlemsstaterne udpegede organer. Ifølge artikel 4, stk. 6, betaler disse organer præmien »på en gang inden seks måneder efter, at ansøgeren har godtgjort, at han har

* Oversat fra nederlandsk.

foretaget rydningen« af vinstokkene eller, i tilfælde af endelig nedlæggelse, »efter indgivelsen af den i artikel 3, stk. 3, nævnte erklæring«.

Artikel 3, stk. 3, bestemmer, at præmien ydes på betingelse af, at ansøgeren afgiver en skriftlig erklæring, hvori han forpligter sig til ikke at foretage nyplantning af vinstokke samt til at angive det med vinstokke tilplantede areal.

For så vidt angår afkald på genbeplantning af visse arealer med vinstokke, betales præmien ligeledes på én gang senest seks måneder efter, at dette afkald har fundet sted og er blevet stadfæstet (forordningens artikel 8, stk. 2).

Forordning nr. 456/80 trådte i kraft den 1. marts 1980 og har fundet anvendelse siden 1. september 1980 med undtagelse af visse præmier, for hvilke anvendelsesdatoen blev fremrykket.

3. Sagens baggrund og faktiske omstændigheder

Efter 1982 har et antal italienske vinproducenter, som havde ryddet vinstokke for at opnå de foreskrevne præmier, indbragt en klage for Kommissionen over de italienske myndigheder, som ikke havde udbetalt præmier for midlertidig og endelig nedlæggelse.

På en forespørgsel fra Kommissionen meddelte den italienske regering ved skrivelse af 27. maj 1983, »at betaling af de omhandlede præmier altid er afhængig af, at ministeren for statskassen bevilger de nødvendige midler hertil«.

Da Kommissionen fandt, at den forsinkede præmieudbetaling måtte anses for en overtrædelse af præmieordningen efter forordning nr. 456/80, indledte den den i EØF-traktatens artikel 169 fastsatte procedure, idet den opfordrede den italienske regering til at fremsætte sine bemærkninger.

Herefter meddelte den italienske regering ved telex den 8. august 1983, at skønt der var indgået en aftale mellem landbrugsministeriet og ministerietfor statskassen vedrørende finansieringen af de nævnte præmier, var de forskellige lovgivningsprocedurer som følge af det italienske parlaments opløsning endnu ikke afsluttet.

I en skrivelse af 28. april 1984 meddelte den italienske regering Kommissionen, at finansieringen af præmierne var sikret for vinproduktionsårene 1980/81 og 1981/82.

Kommissionen fandt imidlertid, at overtrædelsen fortsat bestod, og fremsatte den 14. maj 1984 en begrundet udtalelse. Samme dag meddelte den italienske regering Kommissionen, at det nødvendige beløb til dækning af udgifterne til de nævnte vinproduktionsår var stillet til de italienske myndigheders rådighed.

Herefter anlagde Kommissionen sag ved stævning registreret på Domstolens justitskontor den 21. december 1984.

4. Stillingtagen til sagen

4. a) *Formaliteten*

Ifølge Domstolens faste praksis afgrænses genstanden for et søgsmål i medfør af traktatens artikel 169 af den administrative procedure, der er foreskrevet i denne bestemmelse, samt af påstandene i sagen, og Kommissionens begrundede udtalelse og stævningen skal støttes på samme synspunkter og anbringender. (jfr. f.eks.

Domstolens dom af 7. februar 1984 i sag 166/82, Kommissionen mod Den italienske Republik, Sml. 1984, s. 459, præmis 18, og tidligere praksis som anført på s. 476 i forslag til afgørelse fra generaladvokat Reischl). I den foreliggende sag er sagens genstand imidlertid dels i åbningsskrivelsen af 14. juli 1983, dels i den begrundede udtalelse af 14. maj 1984 samt i stævningen af 14. december 1984 materielt blevet defineret meget bredt som (sammenfattet) en vedvarende forsinkelse af betalingen af de præmier, som skal ydes i henhold til forordning nr. 456/80. For så vidt angår det af den italienske regering rejste formalitetsspørgsmål, skal det således blot afgøres, om ikke sagens genstand — skønt der er indtruffet nye forsinkelser i betalingen af præmier af samme art som de før den begrundede udtalelse konstaterede — bør begrænses til de forsinkelser, der allerede havde fundet sted inden fremsættelsen af den begrundede udtalelse, nemlig ifølge den italienske regering for vinproduktionsårene 1980/81 og 1981/82. Det er klart, at den brede formulering af den begrundede udtalelse, som er gentaget i stævningen, også materielt dækker efterfølgende forsinkelser af samme art.

Så vidt jeg har kunnet fastslå, findes der ikke i Domstolens praksis noget klart svar på spørgsmålet om den tidsmæssige begrænsning af sagens genstand i tilfælde af søgsmål efter artikel 169, når der som her er tale om en række forhold af samme art, som gentages over en længere periode. For så vidt der er tale om nye forsinkelser af samme art, som fandt sted efter de i den begrundede udtalelse nævnte forhold, er det efter min opfattelse med rette, at Kommissionen under den mundtlige forhandling har anført, at den berørte medlemsstats ret til at blive hørt ikke blev tilsidesat, for så vidt disse forsinkelser må antages at være omfattet af en begrundet udtalelse, som med det formål for øje var tilstrækkelig bredt formuleret. Ifølge Kommissionen gælder det utvivlsomt for betalinger vedrørende vinproduktionsårene 1982/83 og 1983/84, som ifølge forordningen burde have fundet sted inden fremsættelsen af den begrundede udtalelse af 14. maj 1984 (dette subsidiære synspunkt støttes efter min opfattelse af præmis 9 i Domstolens dom i sag 39/72, som jeg senere skal vende tilbage til i en anden sammenhæng). Yderligere har Kommissionen under den mundtlige forhandling med rette anført, at den, hvis den tilslutter sig den italienske regerings synspunkt, vil være nødt til at indlede en ny traktatbrudsprocedure for tilsvarende overtrædelser vedrørende vinproduktionsårene 1982/83 og 1983/84. Jeg mener også, at der herved ville ske en tilsidesættelse af procesøkonomiske hensyn, når den berørte medlemsstats ret til at blive hørt af de nævnte grunde ikke kan anses for at være tilsidesat. Efter min opfattelse kan der derfor ikke gives den italienske regering medhold i dens afvisningspåstand, for så vidt angår vinproduktionsårene 1982/83 og 1983/84.

I øvrigt har Kommissionen under den mundtlige forhandling yderligere anført, at i det mindste produktionsåret 1982/83 udtrykkeligt var nævnt i den anden sætning på side 2 i åbningsskrivelsen af 14. juli 1983. Da sætningen ikke vedrører afkaldspræmier, finder jeg det ikke relevant, at den italienske regering under den mundtlige forhandling anfører, at sådanne afkaldspræmier for produktionsåret 1982/83 ikke kunne forfalde til betaling allerede i begyndelsen af 1983. Erklæringer om endelig nedlæggelse,

som de i denne sætning nævnte, kunne uden videre medføre et krav på udbetaling af præmier for produktionsåret 1982/83 allerede inden den 14. juli 1983.

4. b) *Realiteten*

Ved gennemgangen af realiteten tager jeg som udgangspunkt, at den italienske regering anerkender, at der er sket betydelige forsinkelser i forbindelse med betalingen af præmier for produktionsårene 1980/81 og 1981/82. Dette blev bekræftet endnu en gang under den mundtlige forhandling.

Det af den italienske regering anførte, hvorefter Kommissionens søgsmål er blevet genstandsløst, for så vidt angår disse produktionsår, fordi samtlige præmier for disse år var betalt på tidspunktet for duplikken, kan ikke støttes på Domstolens praksis og kan derfor heller ikke lægges til grund. Således har Domstolen allerede tilbagevist et tilsvarende anbringende fra den italienske regering i sag 39/72 (Sml. 1973, s. 101). Domstolen udtalte dengang i præmis 11, at »en dom afsagt af Domstolen i henhold til traktatens artikler 169 og 171 såvel i tilfælde af forsinkelse med opfyldelse af en forpligtelse som ved definitiv vægring herimod [kan] være at materiel interesse med henblik på fastsættelsen af grundlaget for det ansvar, som en medlemsstat som følge af sin passivitet kan pådrage sig over for andre medlemsstater, over for Fællesskabet eller over for enkeltpersoner«. Selv om sagens genstand begrænses til produktionsårene 1980/81 og 1981/82, er denne fastlæggelse af grundlaget for ansvaret over for de virksomheder, som er omfattet af forordning nr. 456/80, naturligvis også af betydning for gentagne forsinkelser under de følgende produktionsår.

Med hensyn til produktionsåret 1982/83 har den italienske regering ligeledes i sit svarskrift af 5. marts 1984 i realiteten anerkendt, at for så vidt angår ca. 2/3 af de i alt nødvendige 36 mia LIT var finansieringsproceduren endnu ikke afsluttet. Om produktionsåret 1983/84 bemærkedes, at man endnu ikke rådede over alle oplysningerne vedrørende ansøgningerne om præmie, eller at de endnu ikke var kontrolleret, hvoraf Kommissionen med rette i replikken udledte, at den italienske regering åbenbart afventer modtagelse og kontrol af samtlige ansøgninger for dette produktionsår, før den indleder den nødvendige budgetprocedure, hvilket uundgåeligt må føre til nye betydelige forsinkelser i forhold til de i forordning nr. 456/80 fastsatte frister. Den italienske regering har udtrykkeligt i andet afsnit i duplikkens punkt 4 bekræftet, at det forholder sig således. Som allerede nævnt har den imidlertid i duplikken påstået sagen afvist, for så vidt angår de to sidstnævnte produktionsår. Da jeg allerede tidligere har konkluderet, at der ikke kan gives den italienske regering medhold i afvisningspåstanden, skal jeg nu blot vedrørende realiteten foreslå, at der af de af Kommissionen nævnte grunde gives denne medhold, for så vidt angår de pågældende produktionsår. For fuldstændighedesn skyld skal jeg blot tilføje, at det af den italienske regering anførte, hvorefter Kommissionens åbningsskrivelse af 14. juli udelukkende vedrørte præmier for rydning af vinstokke og ikke for endelig nedlæggelse, efter min mening afkræftes af selve skrivelsens første, andet og tredje afsnit.

5. Forslag

Herefter skal jeg sammenfattende foreslå, at:

a) sagen i det hele antages til realitetsbehandling,

b) det statueres, at Den italienske Republik har undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den i henhold til EØF-traktaten, idet den har forsinket udbetaling af præmier, der skal ydes i medfør af den ved forordning nr. 456/80 indførte ordning,

c) Den italienske Republik betaler sagens omkostninger.